

Littafin Daniyel — Lamba Dari da Uku

Bude Annabci: Fahimtar Aiwatarwa Sau Uku na Tsare-tsaren Annabci

Jeff Pippenger

2024-02-29

Mun kasance muna nazarin yadda annabci yake da sau uku wajen aikace-aikace. Muna yin haka ne domin mu gane cewa sa'ad da Ubangiji ya buɗe hatimin ayoyi shida na ƙarshe na Daniyel goma sha ɗaya tare da rushewar Tarayyar Soviet a “lokacin ƙarshe” a shekara ta 1989, an samar da “ƙaruwar sani” wadda za ta gwada wannan tsara ta mutanen Allah.

Sai ya ce, Ka tafi hanyarka, Daniyel: gama an rufe kalmomin, an kuma hatimce su har zuwa lokacin ƙarshe. Da yawa za a tsarkake su, a mai da su farare, kuma a gwada su; amma mugaye za su yi mugunta: ba kuwa ɗaya daga cikin mugaye da zai fahimta; amma masu hikima za su fahimta. Daniyel 12:9, 10.

Duk lokacin da Zakin kabilar Yahuda ya warware wata gaskiya, Shaidan yakan yi aiki domin ya yi tsayayya da sakon. Tsayayyar da aka yi wa gaskiyoyin da aka bayyana a cikin waɗannan ayoyi na ƙarshe na Daniyel goma sha ɗaya ta tilasta a zurfafa nazari game da gaskiyoyin da suke da alaƙa da ayoyin, domin kariya tsarkakakkiya a kan kurakuran da aka gabatar domin lalata gaskiyoyin da aka bayyana kada ta kasa tsayawa. ɗaya daga cikin ƙa'idodin da aka fito da shi fili a tsakiyar wannan muhawara, shi ne aikace-aikacen annabci sau uku. Da fari an gane shi ne dangane da wajabcin kasancewa daidai game da abin da “na kullum” a cikin littafin Daniyel yake wakilta (arna), da kuma sahihin tarihin da yake da alaƙa da “cire na kullum” (508 AD).

Gane ikon uku masu hallakarwa a matsayin tsarin annabci, wanda ya yi daidai da tsarin annabcin Milleriyawa na kasancewar ikon hallakarwa biyu na farko, da kuma gane da Milleriyawa suka yi wa “na kullum” a matsayin arna, ya bayar da tarihi mai jituwa da ayoyi shida na ƙarshe na Daniel goma sha ɗaya, kamar yadda Sister White ta ce ya kamata ya kasance. Saboda haka, tsayayya da ilimin da ba a buɗe ba a lokacin ƙarshe a shekara ta 1989, ya haifar da ƙarin haske, yayin da aka ƙara ilimi, kuma ya kuma fayyace takamaiman ƙa'idoji game da tafiyar mala'ika na uku, waɗanda suka yi daidai da ci gaban wasu ƙa'idojin annabci da William Miller ya tattara kuma ya yi amfani da su a cikin tafiyar mala'ika na farko.

Mun yi nazari a kan aikace-aikacen ninki uku na Roma uku, faɗuwar Babila uku, da Iliya uku, kuma yanzu muna duban manzanni uku waɗanda suke shirya hanya domin Manzon Alkawari. Mun gano kusanci mai ƙarfi da daidaituwar Roma uku da faɗuwar Babila uku, haka kuma akwai kusanci mai ƙarfi na daidaituwa da Iliya uku da kuma manzanni uku waɗanda suke shirya hanya. A cikin kwanaki na ƙarshe William Miller da Future for America dukansu suna wakiltar Iliya na uku, haka kuma manzo na uku wanda yake shirya hanya. Yesu kullum yana kwatanta ƙarshen wani abu da farkon wani abu, kuma motsin mala'ika na fari yana daidaita da motsin mala'ika na uku.

“Allah ya ba saƙonnin Ru'ya ta Yohanna 14 matsayinsu a cikin jerin annabci, kuma aikinsu ba zai ƙare ba sai zuwa rufe tarihin wannan duniya. Saƙonnin mala'ika na fari da na biyu har

yanzu gaskiya ne domin wannan lokaci, kuma za su yi tafiya kafada da kafada da wannan da ke biye. Mala'ika na uku yana shelanta gargadinsa da murya mai karfi. 'Bayan wadannan abubuwa,' in ji Yohanna, 'na ga wani mala'ika yana saukowa daga sama, yana da iko mai girma, kuma duniya ta haskaka da daukakarsa.' A cikin wannan haskakawa, an haɗa hasken dukan sakonni ukun." The 1888 Materials, 803, 804.

Motsin mala'ikan farko da na biyu, William Miller ne ya jagoranta. Sister White ta bayyana Miller a matsayin "zaɓaɓɓen manzo."

"William Miller yana tada hankalin mulkin Shaidan, kuma babban maƙiyin nan ya nemi ba kawai ya kawar da tasirin sakon ba, amma ya hallaka manzon da kansa." Spirit of Prophecy, volume 4, 219.

Ta kuma nuna cewa an kwatanta Miller da Iliya da kuma Yohanna Mai Baftisma.

"An bi da dubban mutane su rungumi gaskiyar da William Miller ya yi wa'azi da ita, kuma aka tashe bayin Allah cikin ruhu da ikon Iliya domin su shelanta sakon. Kamar Yahaya, mai share hanyar Yesu, waɗanda suka yi wa'azin wannan saƙo mai tsanani sun ji an tilasta musu su sa gatari a gindin itacen, su kuma kira mutane su ba da 'ya'yan da suka dace da tuba." Early Writings, 233.

Yahaya Mai Baftisma, wanda bisa ga cewar Yesu shi ne Iliya na biyu, shi ma shi ne manzo na farko wanda zai shirya hanya domin Manzon Alkawari. Saboda haka a bayyane yake cewa motsin mala'ika na uku zai kasance da "zaɓaɓɓen manzo." Wannan manzon za a riga an misalta shi ta wurin Iliya, Yahaya Mai Baftisma da William Miller. Tare da Miller, waɗannan manzanni biyu zaɓaɓɓu suna wakiltar farkon da ƙarshen motsin mala'iku uku na Wahayi goma sha huɗu, kuma ta yin haka, tare suna wakiltar duka Iliya na uku da kuma manzo na uku wanda zai shirya hanya domin Manzon Alkawari.

Kin karɓar sakon zaɓaɓɓen manzo na farko ko na ƙarshe mutuwa ne, kuma sakon Future for America yana ginuwa ne a kan amfani da annabci na "layi bisa layi," wanda shi ne tsarin ruwan sama na ƙarshe. Ta wurin amfani da "layi bisa layi" an tabbatar da cewa motsin Millerite ya kasance alama ta motsin Future for America. Wata alamar hanya ta tarihin Millerite ita ce William Miller, "zaɓaɓɓen manzo." Kin karɓar wannan alamar hanya yana nufin kin karɓar sakon, saboda haka an tabbatar ta wurin farkon da ƙarshen Adventism cewa kin karɓar manzon ma kin karɓar sakon ne, domin sakon yana bayyana zaɓaɓɓen manzo. Saboda haka, kin karɓar sakon yana nufin kin karɓar manzon, haka nan kuma akasin haka. In babu mai rawa, babu rawa.

"An mai da hankalina baya zuwa ga shelar zuwan Almasihu na fari. An aiko Yohanna cikin ruhu da ikon Iliya domin ya shirya hanyar Yesu. Waɗanda suka ƙi shaidar Yohanna ba su amfana da koyarwar Yesu ba. Adawarsu ga sakon da ya yi annabcin zuwansa ta sa su cikin matsayin da ba za su iya karɓar hujja mafi ƙarfi cikin sauƙi cewa shi ne Almasihu ba. Shaidan ya jagoranci waɗanda suka ƙi sakon Yohanna su ci gaba har ma su ƙi Almasihu, su kuma gicciye shi. Da yin haka suka sa kansu cikin matsayin da ba za su iya karɓar albarkar ranar Fentikos ba, wadda da ta koya musu hanyar shiga cikin Wuri Mai Tsarki na sama. Tsagewar labulen haikalin ta nuna cewa ba za a ƙara karɓar haɗayun da ka'idojin Yahudawa ba. Babbar

Hadaya an riga an miƙa ta, kuma an karɓe ta, Ruhu Mai Tsarki kuwa wanda ya sauko a ranar Fentikos ya ɗauke tunanin almajirai daga Wuri Mai Tsarki na duniya zuwa ga na sama, inda Yesu ya shiga da jininsa na kansa, domin ya zubo wa almajiransa amfanin kafararsa. Amma an bar Yahudawa cikin cikakken duhu. Sun rasa dukan hasken da za su iya samu game da shirin ceto, kuma har yanzu suka ci gaba da dogara ga hadayunsu da ba su da amfani da kuma miƙaƙkunsu. Wuri Mai Tsarki na sama ya ɗauki matsayin na duniya, duk da haka ba su da sani game da wannan canji. Saboda haka ba za su iya amfana da ceton Almasihu a Wuri Mai Tsarki ba.”

“Mutane da yawa suna dubawa da firgici ga hanyar da Yahudawa suka bi wajen ƙin Kristi da gicciye shi; kuma sa’ad da suke karanta tarihin wulakantaccen cin zarafinsa, suna zaton suna ƙaunarsa, kuma da ba za su ƙi shi kamar yadda Bitrus ya yi ba, ko su gicciye shi kamar yadda Yahudawa suka yi ba. Amma Allah, wanda yake karanta zukatan kowa, ya kawo zuwa ga gwaji wannan ƙaunar ga Yesu wadda suka yi da’awar suna ji. Dukan sama ta zuba ido da mafi zurfin sha’awa a kan yadda aka karɓi saƙon mala’ika na fari. Amma mutane da yawa da suke iƙirarin suna ƙaunar Yesu, kuma suka zubar da hawaye sa’ad da suka karanta labarin giciye, sun yi ba’a ga labari mai daɗi na zuwansa. Maimakon su karɓi saƙon da farin ciki, suka bayyana shi a matsayin ruɗi. Suka ƙi waɗanda suke ƙaunar bayyanarsa, suka kuma kore su daga cikin majami’u. Waɗanda suka ƙi saƙon farko ba za su amfana da na biyu ba; haka kuma ba su amfana da kukar tsakar dare ba, wadda za ta shirya su su shiga tare da Yesu ta wurin bangaskiya cikin wuri mafi tsarki na haikalin sama. Kuma ta wurin ƙin saƙonni biyun farko, sun rufe fahimtarsu da duhu har ba za su iya ganin wani haske a cikin saƙon mala’ika na uku ba, wanda yake nuna hanya zuwa cikin wuri mafi tsarki. Na ga cewa kamar yadda Yahudawa suka gicciye Yesu, haka ma ikkilisiyoyin suna suna suka gicciye waɗannan saƙonni, sabili da haka ba su da sanin hanyar zuwa cikin wuri mafi tsarki, kuma ba za su amfana da ceto na Yesu a can ba. Kamar Yahudawa, waɗanda suka miƙa hadayunsu marasa amfani, haka su ma suna miƙa addu’o’insu marasa amfani zuwa ɓangaren da Yesu ya riga ya bari; kuma Shaidan, yana farin ciki da wannan ruɗin, yana ɗaukar sifar addini, yana kuma karkatar da tunanin waɗannan Kiristocin masu iƙirari zuwa gare shi, yana aiki da ikonsa, da alamunsa, da mu’ujizansa na ƙarya, domin ya ƙulle su cikin tarkonsa.” Early Writings, 259–261.

Waɗanda “suka ƙi shaidar Yohanna ba su amfana da koyarwar Yesu ba,” kuma waɗanda “suka ƙi saƙon farko ba su iya amfanuwa da na biyu ba; haka kuma ba su amfana da kiran tsakar dare ba.” Hidimar Yohanna ta gabaci baftismar Almasihu, wanda ba da daɗewa ba bayan haka ya tsarkake haikali a farkon hidimarsa. Hidimar Miller ta shirya domin Almasihu ya tsarkake ‘ya’yan Lawi sa’ad da ya zo ba zato a ranar 22 ga Oktoba, 1844. A cikin ɗaya daga cikin waɗannan shaidu biyu, ƙin manzon da ke shirya hanya yana daidai da mutuwa.

Tsarkakewa da tsabtacewar da Almasihu ya aikata cikin aikinsa a matsayin Manzon Alkawari domin kafa wata al’umma ce da za ta cika aikin ɗaukar saƙon ceto zuwa ga duniya. Ana kammala wannan aiki tun kafin lokacin da yake wakiltar sa’ad da hukuncin zartarwa ya fara. Halakar Urushalima a tarihin almajiran tana wakiltar hukuncin zartarwa, kuma Adventism ya juya baya daga alhakinsu na cika wannan aiki, amma Ubangiji ya yi ƙoƙarin tattara su wuri guda. Ya jagoranci mutanensa su buga jadawalin 1850 a matsayin wakilcin zane na saƙon da za su iya ɗauka

zuwa ga duniya.

“Ba nufin Allah ba ne Isra’ila su yi yawo shekara arba’in a cikin jeji; burinsa shi ne ya kai su kai tsaye zuwa Kasar Kan’ana, ya kuma kafa su a can a matsayin tsarkakakku, masu farin ciki. Amma ‘ba su iya shiga ba saboda rashin bangaskiya.’ Ibraniyawa 3:19. Saboda komawarsu baya da ridda suka hallaka a cikin hamada, aka kuma tayar da waɗansu su shiga Kasar Alkawari. Haka nan ma, ba nufin Allah ba ne zuwan Almasihu ya yi jinkiri haka na dogon lokaci, kuma mutanensa su ci gaba da zama shekaru masu yawa a cikin wannan duniya ta zunubi da bakin ciki. Amma rashin bangaskiya ya raba su da Allah. Da yake sun ki yin aikin da ya naɗa musu, aka tayar da waɗansu su yi shelar saƙon. Cikin jinkai ga duniya, Yesu yana jinkirta zuwansa, domin masu zunubi su sami zarafin jin gargadin kuma su sami mafaka a cikinsa kafin a zubar da fushin Allah.” The Great Controversy, 458.

Da a ce Adventism ta tsaya tsayin daka ga bangaskiyarsu kawai, “da an gama aikinsu.”

“Da a ce ’yan Adventist, bayan babban abin bakin ciki na shekara ta 1844, sun riƙe bangaskiyarsu da ƙarfi, suka ci gaba cikin haɗin kai suna bin tanadin Allah da yake buɗewa, suna karɓar saƙon mala’ika na uku kuma cikin ikon Ruhu Mai Tsarki suna shelanta shi ga duniya, da sun ga ceton Allah, Ubangiji kuwa da ya yi aiki da iko sosai tare da ƙoƙarinsu, da aikin ya kasance an kammala, kuma da Kristi ya riga ya zo tun tuni domin ya karɓi mutanensa zuwa ga sakamakonsu. Amma a lokacin shakka da rashin tabbas da ya biyo bayan abin bakin cikin, da yawa daga cikin masu bangaskiyar zuwan Almasihu suka yar da bangaskiyarsu.... Ta haka aka hana aikin ci gaba, aka kuma bar duniya cikin duhu. Da dukan jikin Adventist ya haɗu a kan dokokin Allah da bangaskiyar Yesu, da tarihimmu ya kasance dabam ƙwarai!” Evangelism, 695.

A cikin bazarar shekara ta 1844, Manzon Alkawari ya tsarkake motsin Milleriyawa, sa’an nan kuma a cikin kaka ya kawo saƙon mala’ika na uku. Miller, saƙonsa da kuma motsin da yake wakilta, sun cika misalin budurwai goma. A taron zangon Exeter, NH, saƙon Kukan Tsakar Dare ya iso, kuma cikin gajerun watanni biyu aka bayyana waɗanne ne daga cikin budurwan suke da mai. An bayyanar da rukuni biyu ɗin, kuma mala’ika na uku ya iso da saƙo a hannunsa wanda za a ci, amma budurwai masu hikima “sun ba da gaskiyarsu” a cikin “lokacin shakka da rashin tabbas.”

“Lokacin shakka da rashin tabbas” ya kasance an wakilta shi ta wurin almajiransa a lokacin mutuwar, amma a rana ta uku ya fara buɗe saƙon tashinsa daga matattu ga almajiransa, kuma ba su “yar da bangaskiyarsu” ba. Lokacin shakka da rashin tabbas ga budurwai masu hikima na motsin saƙonnin mala’ika na fari da na biyu ya ci gaba na kusan shekaru uku, a wannan lokaci ne Ubangiji ya bayyana wa Sister White cewa ya miƙa hannunsa domin ya sāke tattara saura daga mutanensa. Ya jagoranci mutanensa su fara aikin wallafe-wallafensu kuma su fitar da tebur na biyu na Habakkuk, amma “da yawa daga cikin masu bangaskiyar zuwan Almasihu sun yar da bangaskiyarsu.... Ta haka aka hana aikin ci gaba, kuma aka bar duniya cikin duhu.”

A shekara ta 1849, aka kwantar da William Miller, zaɓaɓben manzon saƙon mala’iku na fari da na biyu, zuwa hutunsa. Da a ce budurwai masu hikima na 22 ga Oktoba, 1844, sun “riƙe bangaskiyarsu da ƙarfi kuma suka ci gaba cikin haɗin kai a cikin jagorancin buɗaɗɗiyar tanadin Allah,” da Ubangiji ya tashe wani manzo cikin ruhu da ikon Iliya. A maimakon haka, “zuwan

Kristi” ya “jinkirta kuma mutanensa” “haka ma” kamar Isra’ila ta dā za su “zauna” “shekaru masu yawa a cikin wannan duniyar zunubi da baƙin ciki.”

Shekaru dāri da ashirin da shida bayan tawaye na 1863, Ubangiji ya tashe zabaɓɓen manzon mala’ika na uku. Aikinsa shi ne, a lokaci guda, ya shirya hanya domin Manzon Alkawari ya zo ba zato cikin Haikalinsa kuma ya shiga dangantakar alkawari da dubu dāri da arba’in da huɗu, a lokacin abubuwan rufewa na shari’ar bincike; amma kuma ya gabatar da saƙo da ke fuskantar haɗin kai sau uku na Ahab, Jezebel, da annabawanta a zamanin Shari’ar Zartarwa, wadda take farawa da dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba.

Manzo na uku wanda yake shirya hanya yana wakiltar aiki, saƙo, manzo, da motsi a cikin al’amuran ƙarshe na Shari’ar Bincike. Iliya na uku yana wakiltar aiki, saƙo, manzo, da motsi a cikin al’amuran ƙarshe na Shari’ar Zartarwa. Saƙon manzon da yake shirya hanya, da kuma saƙon Iliya, shi ne saƙon na uku cikin Bala’o’i uku na littafin Ru’ya ta Yohanna surori takwas zuwa goma sha dāya.

A cikin tarihin da manzon da yake shirya hanya ya wakilta, saƙon Bala’i na uku yana wakiltar Ƙaho wanda yake kiran Adventism na Laodicea ya “sayo a wurina zinariya da aka gwada cikin wuta, domin ka zama mai arziki; da fararen tufafi, domin a sa maka su, kuma kunyar tsiraicinka kada ta bayyana; kuma ka shafa wa idanunka maganin ido, domin ka gani.” Shi ne saƙon ƙaunar Allah wanda yake nuna wa mutanen Allah laifofinsu, gama “duk waɗanda” Yake ƙauna, Yakan “tsauta musu, ya kuma hore su.” Shi ne saƙon adalcin Kristi wanda yake kiran mutane su karɓi halinsa, wanda ake bayyanawa a cikin lokacin da Manzon Alkawari yake cika aikin tsarkake haikalin rai, sabili da haka Yana kiran waɗanda Yake ƙauna su bayyana halinsa kuma su “yi himma fa, ku tuba,” gama Yana “a baƙin” ƙofar rabo, wadda take wakiltar rufewar lokacin jinkai, inda Zai “amayar da” Adventism na Laodicea “daga” “bakinsa.” Waccan “ƙofa” ta zamanin rabon ita ce ƙofar da Yake “buɗewa, ba kuwa wanda zai rufe; kuma Yana rufewa, ba kuwa wanda zai buɗe.”

Akwai wata kamar-sabani da ake warwarewa ta wajen aiwatar da “layi bisa layi,” amma da yawa ma ba za su ma gane wannan kamar-sabanin ba. Sa’ad da aka warware ta, tana ƙara fayyace canjin daga Hukuncin Bincike zuwa Hukuncin Zartarwa wanda zai faru a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba. Ana warware ta ne ta wurin karɓar cewa Pentikosti alama ce ta dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba a cikin Ƙasar Amurka. Domin mu kammala nazarinmu game da dān saƙo na uku wanda yake shirya hanya a matsayin alama a cikin Hukuncin Bincike, sabanin Iliya na uku wanda yake alama ce ta Hukuncin Zartarwa, za mu yi bayani a kan wannan kamar-sabani.

Za mu ci gaba da wannan bincike a cikin talifi na gaba.

“Mala’ikan da yake haɗuwa cikin ayyana saƙon mala’ika na uku zai haskaka dukan duniya da ɗaukakarsa. A nan an annabta wani aiki mai faɗin duniya baki dāya da kuma iko na ban mamaki. Yunkurin zuwan Almasihu na shekarun 1840–44 ya kasance bayyananniyar gagarumar bayyana ikon Allah; an kai saƙon mala’ika na farko zuwa kowane tashar mishan a duniya, kuma a wasu ƙasashe an sami mafi girman sha’awar addini da aka taɓa gani a kowace ƙasa tun daga Gyaran Addini na ƙarni na goma sha shida; amma waɗannan za a zarce su ta

wurin gagarumin yunkuri farkashin gargadi na karshe na mala'ika na uku.”

“Aikin zai yi kama da na Ranar Fentikos. Kamar yadda aka ba da ‘ruwan sama na farko’ a zubowar Ruhu Mai Tsarki a farkon bishara, domin ya sa iri mai daraja ya toho, haka kuma za a ba da ‘ruwan sama na karshe’ a farkonta domin nunar da girbi. ‘Sa’an nan za mu sani, idan muka ci gaba da sanin Ubangiji: fitowarsa tabbatacciya ce kamar safiya; zai kuma zo mana kamar ruwan sama, kamar ruwan sama na karshe da na farko a kan kasa.’ Hosea 6:3. ‘Saboda haka ku yi farin ciki, ya ku ’ya’yan Sihiyona, ku yi murna cikin Ubangiji Allahnku: gama ya ba ku ruwan sama na farko gwargwado, zai kuma sa ruwan sama ya sauka muku, ruwan sama na farko, da ruwan sama na karshe.’ Joel 2:23. ‘A cikin kwanaki na karshe, in ji Allah, zan zuba daga Ruhuna a kan dukan masu rai.’ ‘Kuma zai zama, duk wanda ya kira ga sunan Ubangiji zai sami ceto.’ Ayyukan Manzanni 2:17, 21.”

“Babban aikin bishara ba zai kare da karamin bayyanuwar ikon Allah fiye da wadda ta bayyana farkonta ba. Annabce-annabcen da aka cika a zubowar ruwan sama na fari a farkon bishara za a sake cika su a ruwan sama na karshe a farkonta. Ga nan ne ‘lokutan farfadowa’ wadanda manzo Bitrus ya hango tun gaba sa’ad da ya ce: ‘Saboda haka ku tuba, ku komo, domin a shafe zunubanku, sa’ad da lokutan farfadowa za su zo daga gaban Ubangiji; kuma zai aiko Yesu.’ Ayyukan Manzanni 3:19, 20.” The Great Controversy, 611.